

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: suport@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 120
din data de 17.02. 2014**

Dosar nr. 766/2013
Petiția nr. 17745/11.11.2013
Petent:SN
Reclamat: -

Obiect: modificarea procedurilor de cumpărare a unor titluri de stat de către persoanele fizice, odată cu adoptarea unei ordonanțe.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petenților.

I.1.1 SN loc. București

I.1.2 Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

I.1.3 -

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1 Petentul susține că nu mai poate cumpăra prin intermediul trezoreriilor titluri de stat direct de la acesta. Odată cu emiterea unei ordonanțe în anul 2005, aceste titluri de stat pot fi cumpărate, de către persoanele fizice doar prin intermediere bancară.

III. Procedura de citare

3.1 Prin adresa înregistrată cu nr.17745.17.12.2013, a fost citat domnul *SN* în calitate de petent, cu ridicarea din oficiu a excepției de necompetență materială a C.N.C.D potrivit Deciziei nr.997/07.10.2008 a Curții Constituționale, pentru data de 03.12.2013, Procedură legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Sușinerile petentului

4.1 Petentul susține că până în anul 2005, toți cetățenii români puteau cumpăra de la trezorerie, „titluri de stat”. “După data respectivă, Ministerul Finanțelor Publice a emis o ordonanță care interzice în mod provizoriu, cumpărarea acestor titluri în mod direct de către persoanele fizice. De acest drept, beneficiind doar băncile, fiind în acest mod, înlăturate de la cumpărare în mod direct, persoanele fizice. În acest fel, persoanele fizice mai pot cumpăra titluri de stat de la bănci la prețuri dezavantajoase”.

Sușinerile părții reclamate

4.2 -

V. Motivele de fapt și de drept

5.1 Colegiul CNCD reține că, petiția așa cum a fost formulată relevă o situație în care, prin emiterea unei ordonanțe în anul 2005, petentul nu mai poate cumpăra titluri de stat prin intermediul trezoreriilor, fiind obligat astfel, să le achiziționeze prin sistemul bancar.

Colegiul Director reține că, Decizia nr. 997 din 7 octombrie 2008 a Curții Constituționale stabilește următoarele:

5.2 „Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, în esență, critica autorului excepției pune în discuție constituționalitatea atribuțiilor jurisdicționale ale Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, care, potrivit art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, poate să dispună «înlăturarea consecințelor faptelor discriminatorii și restabilirea situației anterioare discriminării», în măsura în care situațiile discriminatorii izvorăsc din conținutul unor acte normative. Față de acestea, Curtea apreciază că o corectă analiză a textului de lege criticat impune interpretarea acestuia în ansamblul reglementării din care face parte, mai precis al Secțiunii VI din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, care reglementează rolul, atribuțiile și organizarea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

5.3 Astfel, Curtea observă că potrivit dispozițiilor art.16 din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării îndeplinește rolul de «garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării», iar potrivit dispozițiilor art.18 din același act normativ, «este responsabil cu aplicarea și controlul respectării prevederilor prezentei legi în domeniul său de activitate, precum și în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative care contravin principiului nediscriminării.» Mai departe, art.19 alin.(1) lit.c), precum și art.20, în ansamblu, reglementează rolul jurisdicțional al Consiliului, care are ca finalitate, așa cum s-a arătat, «înlăturarea faptelor discriminatorii și restabilirea situației anterioare discriminării.» În sfârșit, nu trebuie omis nici faptul că art.2 alin.(3) din aceeași ordonanță prevede că sunt discriminatorii «prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane [...]».

5.4 Deși autorul excepției apreciază ca fiind un «nonsens» interpretarea dispozițiilor art.20 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 în sensul aplicabilității lor și cu privire la situațiile discriminatorii ce izvorăsc din conținutul actelor normative, Curtea observă totuși că dispozițiile de lege mai sus enunțate au constituit în realitate temeiul mai multor hotărâri prin care Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a constatat, în cadrul activității sale jurisdicționale, caracterul discriminatoriu al unor prevederi legale. Dovadă a acestui fapt stă și introducerea, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.75/2008, a alin. (3) la art.19 din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, prin care s-a scos din competența Consiliului soluționarea sesizărilor având ca obiect măsurile legislative în contextul stabilirii politicii de salarizare a personalului din sistemul bugetar, măsură legislativă dictată tocmai ca urmare a efectelor generate de hotărârile emise de această instituție. În această ordine de idei, Curtea constată că, în vederea îndeplinirii rolului său de garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este chemat să vegheze, printre altele, inclusiv asupra modului în care este respectat acest principiu în conținutul actelor normative. În acest sens, acest organ poate constata existența unor prevederi de lege discriminatorii și își poate exprima opinia în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative cu principiul nediscriminării. Ceea ce aici interesează sunt efectele pe care le produc aceste opinii. Astfel, dacă s-ar admite că, pe calea controlului jurisdicțional întemeiat pe art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării poate să constate existența unor situații discriminatorii ce își au izvorul direct în conținutul unor norme legale, hotărârea Consiliului ar putea avea ca efect încetarea aplicabilității acestor dispoziții și chiar aplicarea prin analogie a unor alte texte de lege, care nu se referă la persoana sau grupul social discriminate. Într-o atare împrejurare, se pune în discuție legitimitatea acestui organ de a interfera în competențele legislativului, prin înlăturarea aplicabilității unor acte normative și instituirea aplicabilității altora, dar și în competențele Curții Constituționale, care îndeplinește rolul de legislator negativ atunci când constată lipsa de conformitate dintre prevederile unei legi sau ordonanțe și dispozițiile constituționale, sub aspectul art.16 referitor la principiul nediscriminării.

5.5 Deși în lumina dispozițiilor constituționale o asemenea interpretare nu ar putea fi acceptată, rolul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării putând fi rezumat mai degrabă la posibilitatea de a constata existența unor discriminări în conținutul unor acte normative și la formularea de recomandări sau sesizarea autorităților competente pentru a modifica respectivele texte de lege, se observă totuși, așa cum s-a reținut și mai sus, că, în practică, art.20 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 a generat efecte neconstituționale, prin care s-a încălcat principiul separației în stat, la aceasta contribuind chiar formularea echivocă a dispozițiilor cuprinse în Secțiunea VI din Ordonanța Guvernului nr.137/2000.

5.6 Pentru aceste motive, Curtea constată că prevederile art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 sunt neconstituționale în măsura în care sunt interpretate în sensul că acordă Consiliului Național pentru Combaterea

Discriminării competența ca, în cadrul activității sale jurisdicționale, să anuleze textul unor acte normative cu caracter discriminatoriu și chiar să substituie acest text cu dispoziții cuprinse în alte acte normative.”

5.7 Colegiul Director, conform Deciziei nr. 997 din 7 octombrie 2008 a Curții Constituționale, constată că nu are competența materială de a se pronunța prin hotărâre asupra actelor normative cu caracter de lege.

Opinie separată exprimată de Haller István:

5.8 Instanțele judecătorești au anulat **Hotărârea nr. 426/21.12.2010** a CNCD în care Colegiul director a admis excepția de necompetență materială a CNCD pe baza **Deciziei nr. 997/2008** a Curții Constituționale, arătând că CNCD „a refuzat să își exercite competențele legale (el fiind singurul organism cu astfel de atribuții, în materie de discriminare), respectiv să soluționeze cererea cu care fusese investit, făcând o eronată interpretare a deciziei nr. 997/2008 a Curții Constituționale” (**Sentința nr. 32/30.01.2012** a Curții de Apel Ploiești, devenită irevocabilă prin **Decizia nr. 5060/18.04.2013** a Înaltei Curți de Casație și Justiție).

5.9 Ulterior hotărârii instanței de judecată, CNCD a soluționat cauza prin **Hotărârea nr. 671/20.11.2013**, respingând excepția de necompetență a CNCD.

5.10 Astfel Colegiul director al CNCD a creat o situație care, conform CEDO (a se vedea în acest sens **Cauza Beian împotriva României**, hotărârea din 06.12.2007), reprezintă o discriminare, și anume a soluționat două cauze cu obiect identic în mod diferit, fără ca în această perioadă (data soluției de respingere a excepției și data soluției de admitere a excepției) să fi intervenit o modificare a normei juridice (prin lege sau prin interpretarea instanțelor de judecată).

5.11 Consider că o discriminare venită din parte instituției care are misiunea de a o combate crează o situație extrem de gravă, afectând statul de drept din România.

5.12 În concluzie consider că petiția trebuia soluționată în mod identic cu petițiile care au format obiectul unor dosare similare, în care excepția a fost repinsă și discriminarea a fost constatată de către Colegiul director al CNCD.

5.13 Dacă hotărârea va fi atacată în contencios administrativ, instanțele de judecată, pentru a păstra cazuistica creată de Înalta Curte de Casație și Justiție (obligație ce apare ca efect al **Cauzei Beian împotriva României**), vor anula cu siguranță hotărârea CNCD, însă persoanele în cauză pierd — în mod inutil — bani și timp, ceea ce s-ar putea întoarce împotriva CNCD prin impunerea unor daune morale și materiale față de această instituție, inclusiv față de membrii Colegiului director care au luat decizii contrare în cauze identice.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, **cu unanimitatea de voturi ale membrilor prezenți la ședință**

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Admite excepția de necompetență materială de a se pronunța prin hotărâre asupra actelor normative cu caracter de lege, conform Deciziei nr. 997 din 7 octombrie 2008 a Curții Constituționale
2. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.
- 3 O copie a hotărârii se va transmite părților.

a) SN loc. București,

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință:

CAZACU IOANA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

HALLER ISTVAN – Membru

STANCIU CLAUDIA SORINA – Membru

VASILE ALEXANDRU VASILE – Membru

Redactat – consilier asistent RO

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.